

चूचो ब्राह्मणोक्तेनावृत्तिविशेषेण पञ्चदशमष्ट्याका यस्मिन् स्तोमे
सम्पाद्यन्ते सोऽयं स्तोमः पञ्चदशः । एवं सप्तदशैकविंशावपि ।
तत्र सप्तदशस्तोमेन सुत्वा यदादित्य आह्रियते तदानीं तस्य
तेजः कियदप्यधोऽपतत् । यद्यपि हरःशब्देनापि तेज एवाभि-
धीयते तथापि पौनरुक्त्यपरिहाराय लेशो लक्ष्यते । अतः
कियदपोति व्याख्यातम् । अन्यत् पूर्ववद्वाख्येयम् ॥

एवं स्तोमान् प्रशस्य त्रिवृत्स्तोमं विधत्ते । “ते यत्त्रिवृता
सुवते [३] । त्रिवृतैव तद्यजमानमाददते । तं त्रिवृतैव हर-
न्ति । यावती त्रिवृतो मात्रा । अग्निर्वै त्रिवृत् । यावद्वा अग्ने-
र्दहतो धूम उदेत्यानुव्येति । तावती त्रिवृतो मात्रा । अग्ने-
रेवैनं तत् । मात्राः सायुज्यं सलोकतां गमयन्ति” इति ।
तदुद्गातारो यदि सोमयागे त्रिवृता स्तोमेन सुवीरन् । तदानीं
त्रिवृत्स्तोमसामर्थ्येनैव लोकविशेषे हरन्ति । तत्र त्रिवृत्-
स्तोमदेवताया यावती भौम्यवस्तुसम्पत्तिः तावतीमयं यजमानः
प्राप्नोति । अयमेवार्थः सङ्ग्रहेण पुनरपि स्पष्टीक्रियते ।
अग्निरेव त्रिवृत्स्तोमाभिमानी देवः । तस्य चाग्नेररण्यादिकं
दहतो दहनवेलायां धूम उद्गत्यानुक्रमेण यावन्तं देशं वि-
विधं व्याप्नोति तावती त्रिवृत्सम्बन्धिनी भोगभूमिः । तस्मा-
दुद्गातार एनं यजमानं अग्नेर्मात्राम् अग्निदेवतासम्बन्धिनीं
भोग्यवस्तु प्रापयन्ति, तथैवाग्नेः सायुज्यं सहावस्थानं प्राप-
यन्ति । तथैवाग्नेः सम्बद्धिनीं सलोकतामेकलोकावस्थानं प्राप-
यन्ति । अग्निसमानभोग्यवस्तुप्राप्तिरुत्तमं फलम् । अग्निसमीपे-